

Jakten på exoplaneter

Rymdteleskopen blir allt bättre på att upptäcka planeter utanför vårt eget solsystem. Men hur stor är chansen att hitta liv på andra planeter? Och vilka regler gäller egentligen i rymden? UR

Tekniken för att hitta planeter utanför vårt eget solsystem, så kallade exoplaneter, blir allt bättre. Sedan 1995 har forskarna upptäckt över 5000 exoplaneter och nya tillkommer ständigt. Det verkar som om alla stjärnor i vår galax har planeter som kretsar kring dem. Med hjälp av avancerade rymdteleskop kan astronomerna med olika metoder också mäta planeters storlek och massa. Nu väntar forskarna på att rymdteleskopet Plato ska skickas ut i rymden. Teleskopet är med sina 26 kameror, specialiserat på att hitta jordliknande planeter. Astronomen Carina Persson, hoppas på en revolution. Med hjälp av Plato tror hon att vi om tio år vet hur stor sannolikheten är för att det finns en jordliknande planet och därmed förutsättningar för liv i universum.

I takt med att tekniken förfinas tycks också intresset för rymden öka. Många länder har planer på att ge sig ut i kosmos. Men även privata aktörer som Elon Musk och Jeff Bezos satsar stort. Andra företag undersöker om det går att bedriva gruvdrift på asteroider, för att komma åt värdefulla metaller. Men trots det stora intresset finns det få lagar och regler kring vad som är tillåtet att göra i rymden. Rymdfilosofen Erik Persson efterfrågar en ideologisk diskussion så att det inte blir fritt fram att ta för sig av naturresurserna, enligt principen "first come -first served".

Medverkande:

Carina Persson, docent i astrofysik vid Chalmers tekniska högskola och Onsala rymdobservatorium.

Erik Persson, rymdfilosof och docent i praktisk filosofi vid Lunds universitet.

Programledare: Malin Olofsson och Marcus Hansson.

Referenser i urval: exoplaneter

Hitta till Carina Perssons forskning

<https://research.chalmers.se/person/carina64>

Hitta till Erik Persson

<https://www.fil.lu.se/en/person/ErikPersson>

Nasa artemis 2 projekt

<https://www.nasa.gov/artemis-ii>

Plato och uppdraget

<https://sci.esa.int/web/plato>

Mer om radialhastighetsmetoden och passagemetoden

<https://fof.se/artikel/nobelpris-for-upptackter-om-universum/>

Direct imaging

https://roman.gsfc.nasa.gov/exoplanets_direct_imaging.html

Nasa uppskjut Orion

[Artemis I Launch to the Moon \(Official NASA Broadcast\) - Nov. 16, 2022](#)

<https://blogs.nasa.gov/artemis/>

Dammleverans från Bennu

<https://www.nasa.gov/feature/goddard/2020/bennu-top-ten>

Företagsidé om asteroidgruvdrift

<https://www.technologyreview.com/2019/06/26/134510/asteroid-mining-bubble-burst-history/>

<https://www.svt.se/nyheter/vetenskap/langt-kvar-till-gruvdrift-i-rymden>

<https://www.dn.se/nyheter/vetenskap/sa-ska-asteroider-bli-framtidens-raketmackar/>